Quins jocs incideixen més en el desenvolupament infantil?

written by Sergio Miralles | 26 de February de 2023

La importància del joc per al desenvolupament dels més xicotets és una idea ben assumida per la societat, especialment entre el professorat. Però realment coneixem els motius pels quals és important i sabem com traure-li el màxim profit?

Centrant-nos en l'àmbit educatiu, s'observa molt positivament l'interés que emergeix en el professorat per incloure el joc i la motivació de l'alumnat a les seues aules. Tant és així que es llig i escolta molts termes com "gamificació" o activitats tipus "*Escape Room*". Però quines garanties d'èxit ens proporcionen aquestes pràctiques? Quines qualitats desenvolupem en elles i en quina mesura?

Si acudim **als més destacats i referenciats autors** trobem, per exemple, com Vygotsky parlava del joc en el seu llibre *"El desenvolupament dels processos psicològics superiors"* ressaltant interessants anotacions a tindre en compte, com la serietat amb la qual el xiquet i la xiqueta pren el joc (al contrari de com solem pensar). També assenyala com aquest és útil per a la infància perquè és una manera d'adoptar el rol d'una altra persona (fingint ser algú concret) i així comença a **adquirir habilitats d'altres**

persones que encara no domina i tracta d'imitar, posant-se en el seu lloc. A més, l'autor indica que el joc **facilita l'autocontrol en xiquets i xiquetes i els ajuda a moderar les seues conductes**, privar-se d'egocèntrics desitjos i seguir normes. Aquestes pinzellades ja ens deixen veure que el joc és una eina a tindre en compte de forma més professional i seriosa.

Si anem a les **evidències més actuals**, el Centre de desenvolupament infantil de Harvard (*Center on the Developing Child*, Harvard) recentment ens ha proporcionat una guia de gran utilitat sobre el joc, indicant diversos exemples concrets (i el seu motiu) per a les diferents edats.

En aquesta publicació veiem exemples des dels primers mesos amb jocs com cobrir-se la cara (el *"cu-cu"* o *"peak-a-boo"* en anglés), important per l'esforç que fa el bebé per recordar quina cara s'amaga darrere de les mans, la qual cosa **treballa la seua memòria**, a jocs en edat més avançada i adolescent, d'equip, que fomenten la **col·laboració** per a aconseguir objectius compartits.

D'aquesta guia es poden extraure clarament algunes conclusions sobre el joc que coincideixen amb el que les investigacions de màxim impacte ja anaven publicant. **El joc útil és el que**:

1: **té com a base les interaccions amb els més capaços**, incloent-hi adults. Això ja ho suggerien autors de rellevància com ara Vygotsky, Bruner o Rogoff, així com es va publicar en aquest mateix centre d'investigació de Harvard explicant el *"serve and return"* (eixe intercanvi, *feedback* i resposta al xiquet per part de l'adult, eixa intersubjectivitat);

2: **té altes expectatives** i suposa reptes com elaborar

estratègies i reflexionar, com ocorre en els escacs;

3: **afavoreix la col·laboració**, que suposa arribar a acords i la necessitat d'interactuar amb companys i companyes per a complir els objectius.

Gràcies a aquesta senzilla i clarificadora publicació de Harvard, tant professorat com familiars podem fer-nos una millor idea de **quin tipus de jocs incloure amb garantia de resultats i per què, sense deixar-nos portar per les modes i productes comercials** que ens arriben des de la premsa, les xarxes socials o fins i tot la formació del professorat.

[Imatge: Pexels]